

INŠTITUT ZA MLEKARSTVO IN PROBIOTIKE
INSTITUTE OF DAIRY SCIENCE & PROBIOTICS

MEDLABORATORIJSKA PRIMERJAVA STRP

**Maščoba, beljakovine,
laktoza, sečnina**

MAREC

2025

Spoštovani!

Pred vami je poročilo o medlaboratorijski primerjavi, ki je potekala v sklopu STRP v mesecu MARCU. V primerjavo so bili vključeni rezultati medlaboratorijske primerjave MP, ki je bila prav tako organizirana v mesecu MARCU.

Sodelovanje v medlaboratorijski primerjavi vam bo omogočilo ovrednotenje uspešnosti vašega dela, ter pridobitev podatkov za vzdrževanje sistema kakovosti v vašem laboratoriju. Na podlagi pridobljenih neodvisnih rezultatov zbranih v tem poročilu, lahko spremljate vaše procese, jih ovrednotite in navsezadnje tudi izboljšate.

V tem poročilu so zbrani rezultati vzorcev s serijsko številko: 1167-0325 za parametre MAŠČOBA, BELJAKOVINE, LAKTOZA in 1169-0325 za parameter SEČNINA ter so podani v obliki tabel in grafov.

Tabela 1: Uporabljena statistika

$povp = \frac{\sum x_n}{N}$	$povp$ = povprečna vrednost vzorca x_n = vrednost vzorca n N = število vzorcev
$ods = \bar{x}_n - ref$	ods = odstopanje povprečne vrednosti od referenčne vrednosti $\bar{x}_n$ = povprečna vrednost vzorca ref = robustno povprečje vzorca
$Z - vrednost = \frac{\bar{x}_n - ref}{S}$	$\bar{x}_n$ = povprečna vrednost vzorca ref = robustno povprečje vzorca S = standardni odklon referenčne vrednosti (ref)
	$Z \leq 2,00$ zadovoljivo
	$2,00 < Z < 3,00$ pogojno zadovoljivo
	$Z \geq 3,00$ nezadovoljivo
$d = \frac{\sum(\bar{x}_n - ref)}{N}$	d = povprečje odstopanj x_n = vrednost vzorca n N = število vzorcev ref = robustno povprečje vzorca
$Sd = \sqrt{\frac{\sum(\bar{x}_n - ref)^2}{N}}$	Sd = standardni odklon odstopanj x_n = vrednost vzorca n N = število vzorcev ref = robustno povprečje vzorca
ref	Vrednost ref predstavlja robustno povprečje za posamezni vzorec in je izračunana po standardu ISO 13528 (Algorithm A) iz rezultatov vseh udeleženi laboratorijev po izločitvi osamelcev z metodo po Grubbs-u ($\alpha=0,05$)

Odgovorni za pripravo vzorcev in statistično obdelavo rezultatov:
Borut Kolenc, mag. inž. zoot.

Vodja laboratorija:
Dr. Petra Mohar Lorbeg

MAŠČOBA

Tabela 2: Ugotavljanje osamelcev z metodo po Grubbs-u ($\alpha = 0,05$)

Laboratorij	Vzorec										n
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1											0
2											0
3											0
4											0
5											0
6											0
7											0
n	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Legenda:

n = število osamelcev

Tabela 3: Ponovljivost (g/100g)

Laboratorij	Vzorec (r)										N	Sr
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	10	0,005
2	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	10	0,005
3	0,00	0,00	0,02	0,02	0,01	0,00	0,03	0,02	0,00	0,00	10	0,011
4	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	10	0,004
5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10	0,000
6	0,00	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	10	0,006
7	0,03	0,03	0,03	0,01	0,01	0,03	0,01	0,01	0,03	0,01	10	0,010
N	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		
Sr	0,011	0,012	0,012	0,007	0,008	0,011	0,011	0,008	0,011	0,005		

Legenda:

r = ponovljivost; absolutna razlika med paralelkama

N = število meritev

Sr = standardni odklon ponovljivosti

Meja:

r = 0,040 g/100 g (ISO 9622/IDF 141:2013)

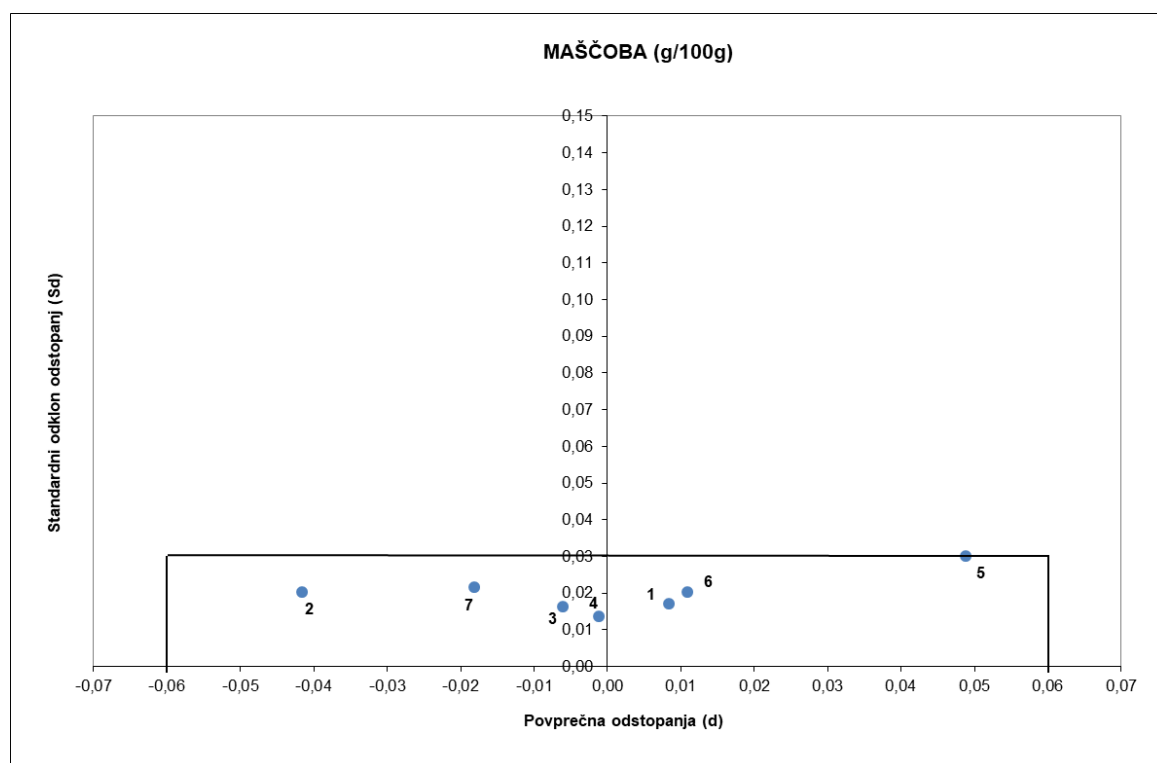
Tabela 4: Točnost (g/100 g)

LAB 1	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	2,975	2,825	3,810	3,195	3,690	4,175	2,465	3,530	2,285	4,075		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	0,021	0,024	0,028	0,019	0,021	-0,005	-0,011	0,002	-0,023	0,008	0,008	0,017
	z-vrednost	0,66	0,84	0,51	0,75	0,74	-0,13	-0,47	0,05	-0,79	0,24		
LAB 2	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	2,915	2,760	3,760	3,115	3,580	4,160	2,440	3,500	2,270	4,025		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	-0,039	-0,041	-0,022	-0,061	-0,089	-0,020	-0,036	-0,028	-0,038	-0,042	-0,042	0,020
	z-vrednost	-1,25	-1,47	-0,40	-2,45	-3,06	-0,55	-1,56	-0,86	-1,31	-1,28		
LAB 3	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	2,940	2,790	3,740	3,190	3,675	4,170	2,465	3,530	2,300	4,080		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	-0,014	-0,011	-0,042	0,014	0,006	-0,010	-0,011	0,002	-0,008	0,013	-0,006	0,016
	z-vrednost	-0,46	-0,41	-0,77	0,55	0,22	-0,27	-0,47	0,05	-0,27	0,39		
LAB 4	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	2,955	2,810	3,780	3,180	3,680	4,160	2,485	3,500	2,320	4,060		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	0,001	0,009	-0,002	0,004	0,011	-0,020	0,009	-0,028	0,012	-0,007	-0,001	0,014
	z-vrednost	0,02	0,31	-0,04	0,15	0,39	-0,55	0,40	-0,86	0,42	-0,22		
LAB 5	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,000	2,830	3,880	3,200	3,700	4,280	2,490	3,580	2,340	4,130		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	0,046	0,029	0,098	0,024	0,031	0,100	0,014	0,052	0,032	0,063	0,049	0,030
	z-vrednost	1,46	1,02	1,79	0,95	1,08	2,79	0,61	1,58	1,11	1,90		
LAB 6	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	2,960	2,810	3,805	3,155	3,645	4,215	2,500	3,555	2,335	4,070		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	0,006	0,009	0,023	-0,021	-0,024	0,035	0,024	0,027	0,027	0,003	0,011	0,020
	z-vrednost	0,18	0,31	0,42	-0,85	-0,81	0,98	1,05	0,82	0,94	0,08		
LAB 7	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	2,935	2,785	3,715	3,175	3,665	4,145	2,485	3,505	2,305	4,045		
	REF	2,954	2,801	3,782	3,176	3,669	4,180	2,476	3,528	2,308	4,067		
	S	0,031	0,028	0,055	0,025	0,029	0,036	0,023	0,033	0,029	0,033		
	ODS	-0,019	-0,016	-0,067	-0,001	-0,004	-0,035	0,009	-0,023	-0,003	-0,022	-0,018	0,022
	z-vrednost	-0,62	-0,58	-1,22	-0,05	-0,12	-0,97	0,40	-0,71	-0,10	-0,67		

Meji: d = ± 0,06 g/100 g

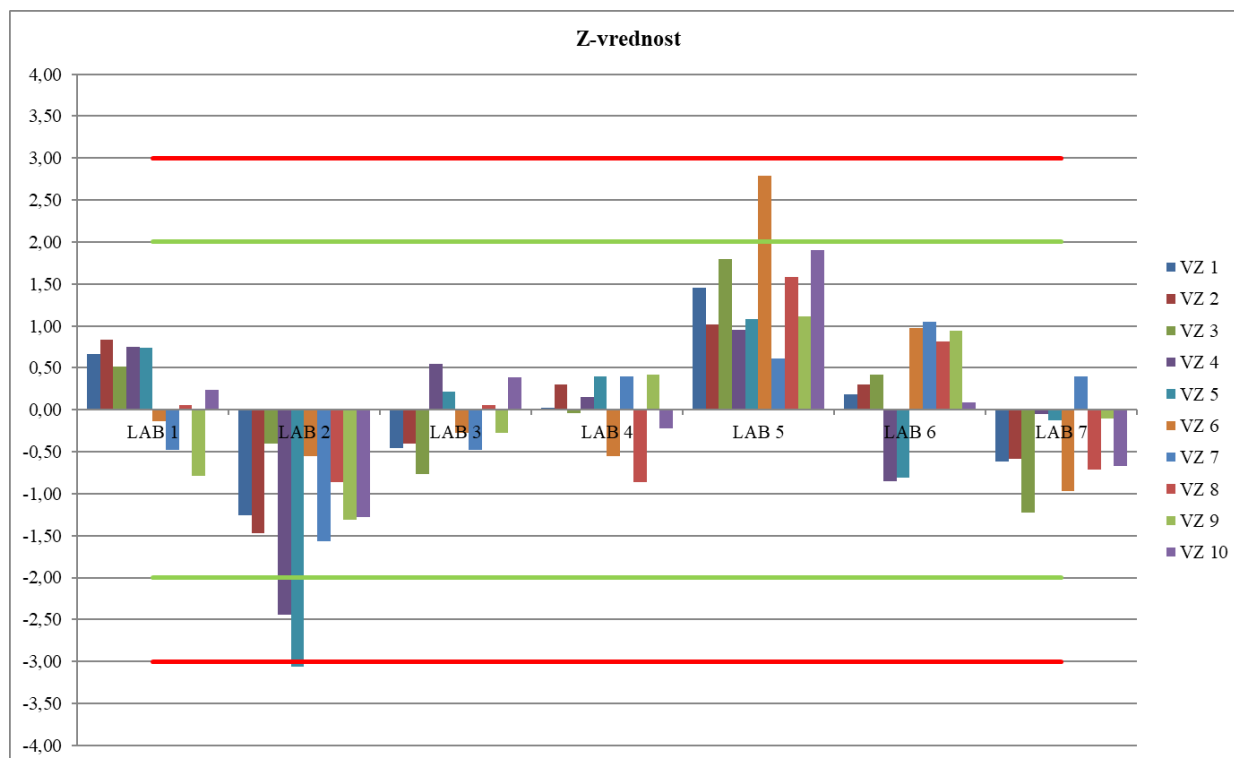
Sd = 0,03 g/100 g

Slika 1: Točnost MAŠČOBA - grafični prikaz (glej Tabela 4)

Meje: $d = \pm 0,06 \text{ g/100 g}$ $Sd = 0,03 \text{ g/100 g}$

Slika 2: Z-vrednost MAŠČOBA (glej Tabela 4)

Meje: $|Z| \leq 2,00$ zadovoljivo $2,00 < |Z| < 3,00$ pogojno zadovoljivo $|Z| \geq 3,00$ nezadovoljivo

BELJAKOVINE

Tabela 5: Ugotavljanje osamelcev z metodo po Grubbs-u ($\alpha = 0,05$)

Laboratorij	Vzorec										n
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1											0
2											0
3											0
4											0
5											0
6											0
7											0
n	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Legenda:

n = število osamelcev

Tabela 6: Ponovljivost (g/100g)

Laboratorij	Vzorec (r)										N	Sr
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	10	0,005
2	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	10	0,007
3	0,01	0,00	0,01	0,00	0,02	0,00	0,02	0,00	0,02	0,01	10	0,008
4	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	10	0,004
5	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10	0,005
6	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	10	0,007
7	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	10	0,005
N	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		
Sr	0,008	0,004	0,005	0,005	0,010	0,005	0,008	0,004	0,008	0,005		

Legenda:

r = ponovljivost; absolutna razlika med paralelkama

N = število meritev

Sr = standardni odklon ponovljivosti

Meja:

r = 0,040 g/100 g (ISO 9622/IDF 141:2013)

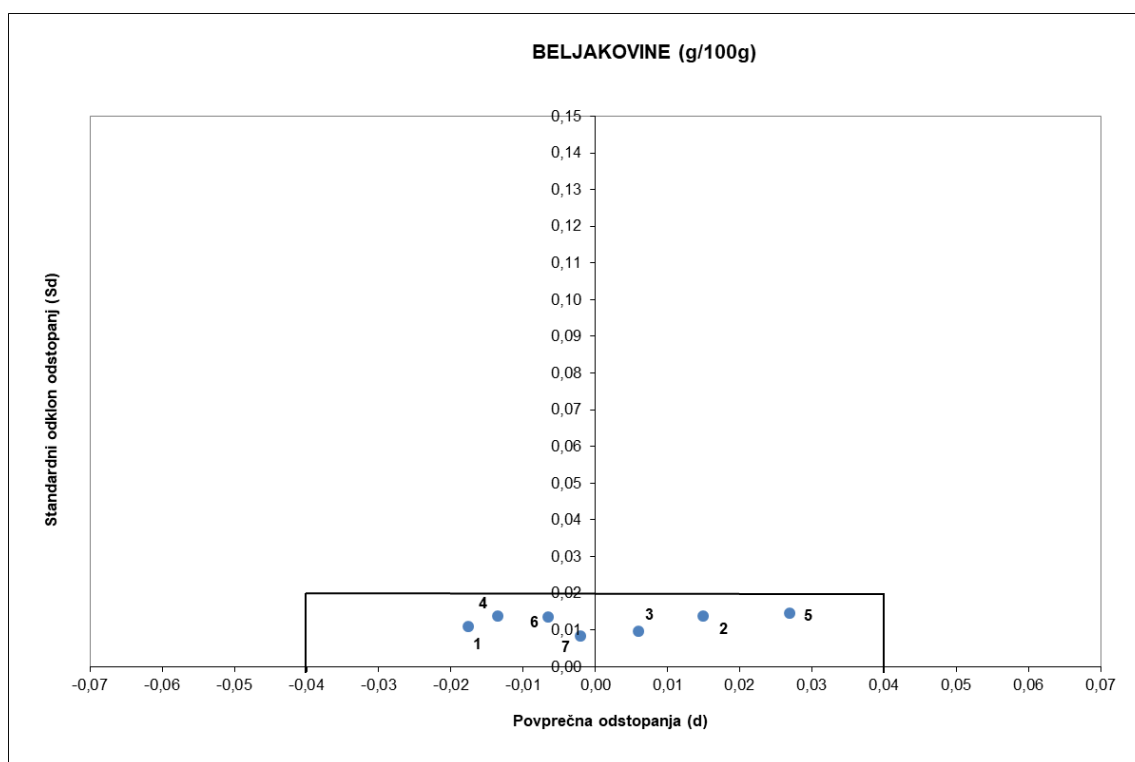
Tabela 7: Točnost (g/100 g)

LAB 1	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,200	2,995	3,450	2,920	3,060	3,995	3,135	3,570	3,180	3,735		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	-0,015	-0,017	-0,011	0,000	-0,036	-0,015	-0,031	-0,009	-0,027	-0,015	-0,018	0,011
	z-vrednost	0,00	-0,77	-0,74	0,00	-1,09	-1,12	-1,11	-0,86	-1,12	-0,84		
LAB 2	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,240	3,020	3,470	2,905	3,110	4,050	3,180	3,595	3,225	3,770		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	0,025	0,008	0,009	-0,015	0,014	0,040	0,014	0,016	0,018	0,020	0,015	0,014
	z-vrednost	1,12	0,37	0,65	-0,97	0,41	2,99	0,52	1,55	0,74	1,12		
LAB 3	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,225	3,020	3,455	2,930	3,100	4,010	3,190	3,570	3,220	3,755		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	0,010	0,008	-0,006	0,010	0,004	0,000	0,024	-0,009	0,013	0,005	0,006	0,010
	z-vrednost	0,45	0,37	-0,40	0,65	0,11	0,00	0,88	-0,86	0,53	0,28		
LAB 4	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,190	2,990	3,465	2,910	3,060	4,010	3,140	3,580	3,190	3,745		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	-0,025	-0,022	0,004	-0,010	-0,036	0,000	-0,026	0,001	-0,017	-0,005	-0,014	0,014
	z-vrednost	-1,12	-1,00	0,30	-0,65	-1,09	0,00	-0,93	0,11	-0,71	-0,28		
LAB 5	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,265	3,050	3,475	2,935	3,140	4,020	3,200	3,590	3,240	3,770		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	0,050	0,038	0,014	0,015	0,044	0,010	0,034	0,011	0,033	0,020	0,027	0,015
	z-vrednost	2,25	1,74	0,99	0,97	1,30	0,75	1,24	1,07	1,36	1,12		
LAB 6	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,210	3,020	3,440	2,905	3,120	4,000	3,160	3,570	3,195	3,730		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	-0,005	0,008	-0,021	-0,015	0,024	-0,010	-0,006	-0,009	-0,012	-0,020	-0,007	0,013
	z-vrednost	-0,22	0,37	-1,44	-0,97	0,71	-0,75	-0,21	-0,86	-0,50	-1,12		
LAB 7	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	3,210	3,010	3,470	2,935	3,085	4,005	3,155	3,580	3,200	3,745		
	REF	3,215	3,012	3,461	2,920	3,096	4,010	3,166	3,579	3,207	3,750		
	S	0,022	0,022	0,014	0,015	0,033	0,013	0,028	0,010	0,024	0,018		
	ODS	-0,005	-0,002	0,009	0,015	-0,011	-0,005	-0,011	0,001	-0,007	-0,005	-0,002	0,008
	z-vrednost	-0,22	-0,09	0,65	0,97	-0,34	-0,37	-0,39	0,11	-0,29	-0,28		

Meje: $d = \pm 0,04 \text{ g/100 g}$

$Sd = 0,02 \text{ g/100 g}$

Slika 3: Točnost BELJAKOVINE - grafični prikaz (glej Tabela 7)

Meje: $d = \pm 0,04 \text{ g/100 g}$ $Sd = 0,02 \text{ g/100 g}$

Slika 4: Z-vrednost BELJAKOVINE (glej Tabela 7)

Meje: $|Z| \leq 2,00$ zadovoljivo $2,00 < |Z| < 3,00$ pogojno zadovoljivo $|Z| \geq 3,00$ nezadovoljivo

LAKTOZA

Tabela 8: Ugotavljanje osamelcev z metodo po Grubbs-u ($\alpha = 0,05$)

Laboratorij	Vzorec										n
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1											0
2											0
3											0
4											0
5											0
6											0
7											0
n	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Legenda:

n = število osamelcev

Tabela 9: Ponovljivost (g/100g)

Laboratorij	Vzorec (r)										N	Sr
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	10	0,004
2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10	0,000
3	0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	10	0,006
4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10	0,000
5	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	10	0,005
6	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	10	0,005
7	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	10	0,005
N	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		
Sr	0,005	0,004	0,005	0,005	0,008	0,005	0,005	0,004	0,000	0,004		

Legenda:

r = ponovljivost; absolutna razlika med paralelkama

N = število meritev

Sr = standardni odklon ponovljivosti

Meja:

r = 0,040 g/100 g (ISO 9622/IDF 141:2013)

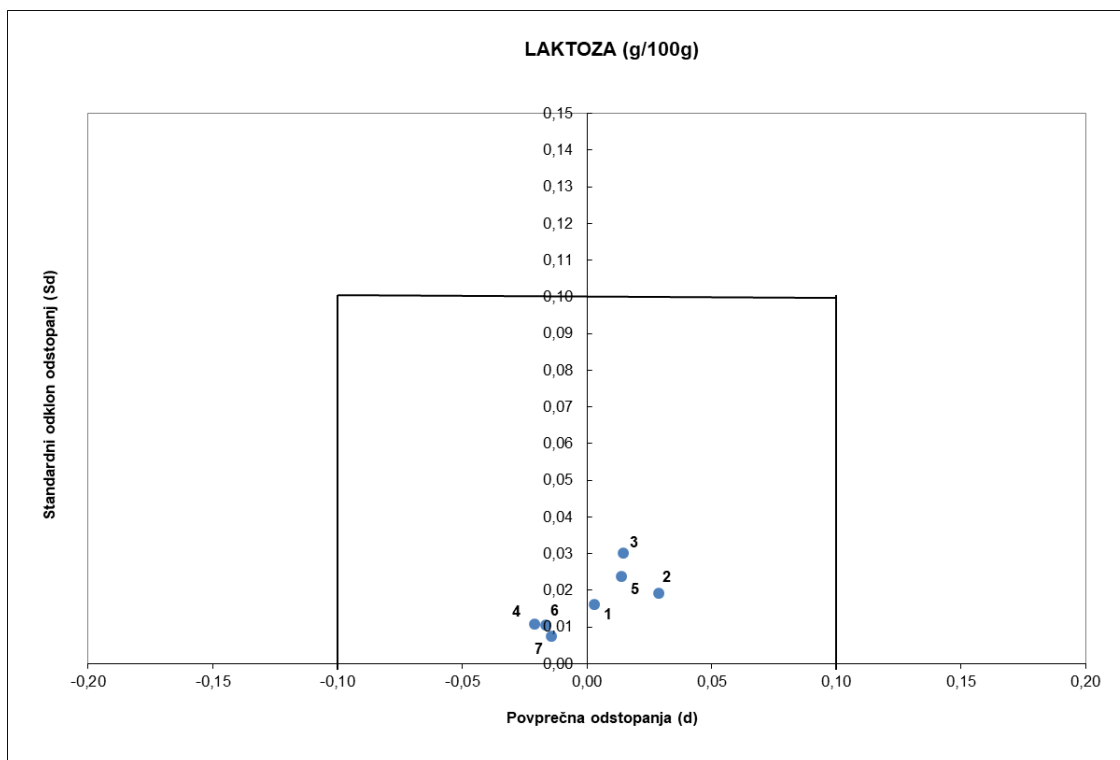
Tabela 10: Točnost (g/100 g)

LAB 1	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,345	4,190	4,330	3,490	4,590	5,190	4,615	4,510	4,500	4,560		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	-0,004	-0,005	-0,001	-0,028	-0,004	0,034	0,013	0,014	0,000	0,009	0,003	0,016
	z-vrednost	-0,11	-0,18	-0,05	-0,68	-0,12	0,98	0,40	1,19	0,00	0,44		
LAB 2	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,390	4,220	4,360	3,500	4,630	5,200	4,650	4,510	4,540	4,580		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	0,041	0,025	0,029	-0,018	0,036	0,044	0,048	0,014	0,040	0,029	0,029	0,019
	z-vrednost	1,25	0,88	1,28	-0,43	1,17	1,27	1,51	1,19	1,35	1,39		
LAB 3	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,355	4,225	4,330	3,595	4,630	5,115	4,615	4,500	4,510	4,560		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	0,006	0,030	-0,001	0,077	0,036	-0,041	0,013	0,004	0,010	0,009	0,014	0,030
	z-vrednost	0,19	1,06	-0,05	1,88	1,17	-1,16	0,40	0,31	0,34	0,44		
LAB 4	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,310	4,170	4,310	3,490	4,560	5,150	4,590	4,490	4,480	4,530		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	-0,039	-0,025	-0,021	-0,028	-0,034	-0,006	-0,013	-0,006	-0,020	-0,021	-0,021	0,011
	z-vrednost	-1,16	-0,88	-0,94	-0,68	-1,08	-0,16	-0,40	-0,56	-0,67	-0,98		
LAB 5	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,385	4,220	4,355	3,565	4,600	5,120	4,620	4,485	4,520	4,560		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	0,036	0,025	0,024	0,047	0,006	-0,036	0,018	-0,011	0,020	0,009	0,014	0,024
	z-vrednost	1,09	0,88	1,05	1,15	0,21	-1,02	0,56	-1,00	0,67	0,44		
LAB 6	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,325	4,170	4,325	3,500	4,570	5,160	4,585	4,490	4,470	4,530		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	-0,024	-0,025	-0,006	-0,018	-0,024	0,004	-0,018	-0,006	-0,030	-0,021	-0,017	0,011
	z-vrednost	-0,71	-0,88	-0,27	-0,43	-0,76	0,12	-0,56	-0,56	-1,01	-0,98		
LAB 7	vzorec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	d	Sd
	povp	4,330	4,170	4,325	3,500	4,575	5,155	4,590	4,490	4,480	4,535		
	REF	4,349	4,195	4,331	3,518	4,594	5,156	4,603	4,496	4,500	4,551		
	S	0,033	0,028	0,023	0,041	0,031	0,035	0,031	0,011	0,030	0,021		
	ODS	-0,019	-0,025	-0,006	-0,018	-0,019	-0,001	-0,013	-0,006	-0,020	-0,016	-0,014	0,008
	z-vrednost	-0,56	-0,88	-0,27	-0,43	-0,60	-0,02	-0,40	-0,56	-0,67	-0,74		

Meje: $d = \pm 0,10 \text{ g/100 g}$

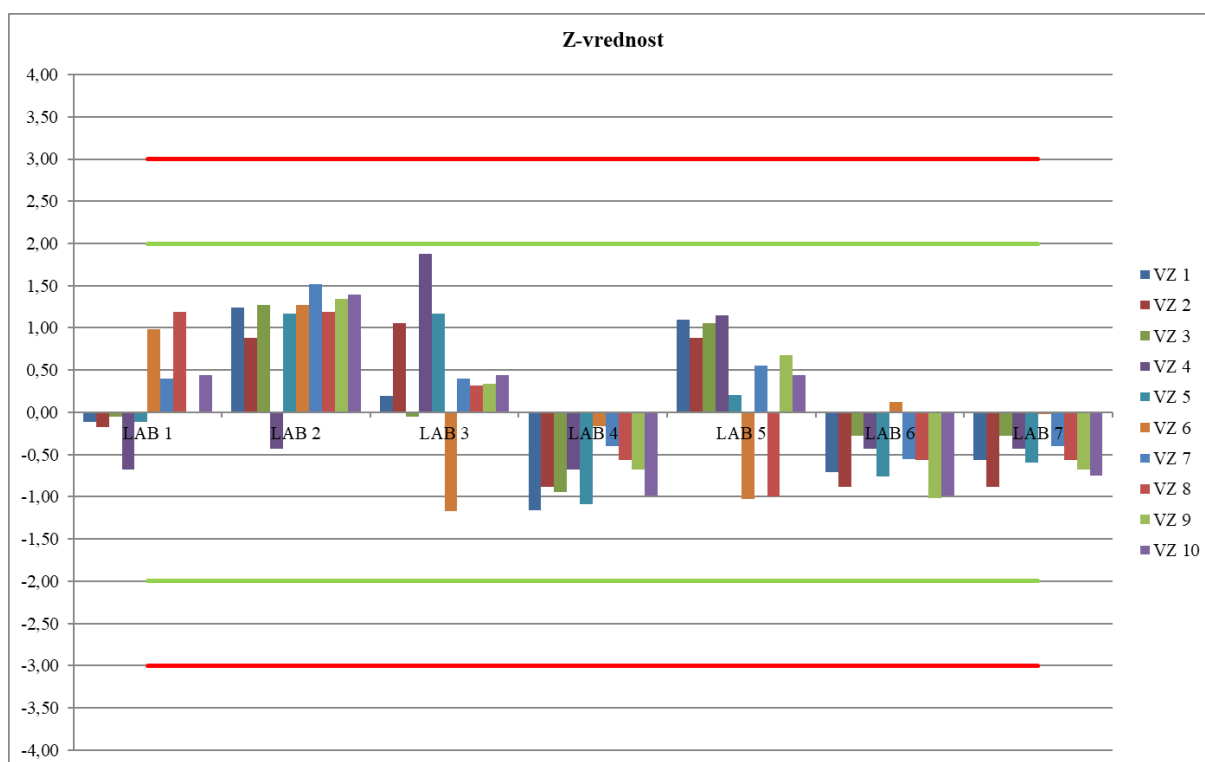
$Sd = 0,10 \text{ g/100 g}$

Slika 5: Točnost LAKTOZA - grafični prikaz (glej Tabela 10)

Meje: $d = \pm 0,10 \text{ g/100 g}$ $Sd = 0,10 \text{ g/100 g}$

Slika 6: Z-vrednost LAKTOZA (glej Tabela 10)

Meje: $|Z| \leq 2,00$ zadovoljivo $2,00 < |Z| < 3,00$ pogojno zadovoljivo $|Z| \geq 3,00$ nezadovoljivo

SEČNINA

Tabela 11: Ugotavljanje osamelcev z metodo po Grubbs-u ($\alpha = 0,05$)

Laboratorij	Vzorec							n
	1	2	3	4	5	6	7	
1								0
2								0
3								0
4								0
5								0
6								0
7								0
n	0	0	0	0	0	0	0	

Legenda:

n = število osamelcev

Tabela 12: Ponovljivost (mg/100 ml)

Laboratorij	Vzorec (r)							N	Sr
	1	2	3	4	5	6	7		
1	0,20	0,70	0,30	0,10	0,10	4,00	2,10	7	1,36
2	1,60	0,40	0,20	0,80	1,40	0,00	0,00	7	0,61
3	0,80	0,70	0,50	1,40	1,40	1,80	0,40	7	0,49
4	0,20	1,50	0,10	1,30	1,40	0,10	1,60	7	0,66
5	1,30	2,00	0,30	0,50	1,20	2,50	0,00	7	0,85
6	2,30	2,20	1,70	4,50	2,50	2,40	2,00	7	0,85
7	4,30	0,60	1,10	1,80	1,70	2,60	2,50	7	1,12
N	7	7	7	7	7	7	7		
Sr	1,44	0,73	0,59	1,45	0,71	1,44	1,07		

Legenda:

r = ponovljivost; absolutna razlika med paralelkama

N = število meritev

Sr = standardni odklon ponovljivosti

Meje:

r = 1,5 mg/100 ml

(ISO 14637/IDF 195:2004)

r = 3,9 mg/100 ml

r = $2,8 \times sr$; sr = 1,4 mg/100 ml (ISO 8196-3/IDF 128-3:2022)

Tabela 13: Točnost (mg/100 ml)

Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
1	povp	21,10	67,65	48,75	11,75	12,05	20,10	35,45		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	-2,99	-2,08	-2,84	-3,24	-0,65	-1,53	-1,67	-2,14	0,94
	z-vrednost	-1,12	-0,51	-0,88	-1,28	-0,24	-0,83	-1,08		

Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
2	povp	23,10	62,30	47,80	16,80	16,60	22,60	36,70		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	-0,99	-7,43	-3,79	1,81	3,90	0,97	-0,42	-0,85	3,76
	z-vrednost	-0,37	-1,83	-1,17	0,71	1,44	0,52	-0,27		

Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
3	povp	28,10	74,55	55,35	16,20	11,90	22,70	37,60		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	4,01	4,82	3,76	1,21	-0,80	1,07	0,48	2,08	2,11
	z-vrednost	1,50	1,19	1,16	0,48	-0,29	0,58	0,31		

Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
4	povp	25,60	73,35	55,25	17,65	15,70	21,75	40,90		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	1,51	3,62	3,66	2,66	3,00	0,12	3,78	2,62	1,36
	z-vrednost	0,56	0,89	1,13	1,05	1,11	0,06	2,45		

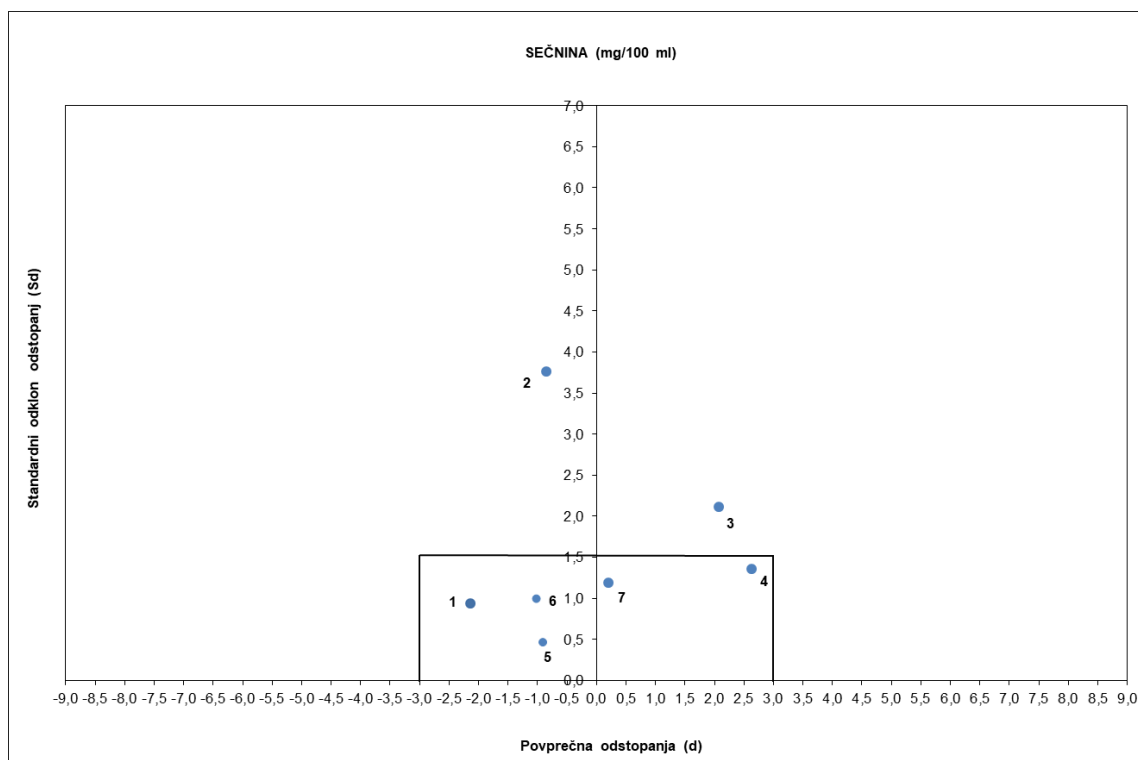
Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
5	povp	22,55	69,50	50,85	14,05	11,70	20,25	36,60		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	-1,54	-0,23	-0,74	-0,94	-1,00	-1,38	-0,52	-0,91	0,46
	z-vrednost	-0,58	-0,06	-0,23	-0,37	-0,37	-0,75	-0,34		

Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
6	povp	24,25	68,60	50,75	12,95	10,35	20,40	37,40		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	0,16	-1,13	-0,84	-2,04	-2,35	-1,23	0,28	-1,02	1,00
	z-vrednost	0,06	-0,28	-0,26	-0,81	-0,87	-0,67	0,18		

Laboratorij	Vzorec	1	2	3	4	5	6	7	d	Sd
7	povp	24,15	70,80	52,35	15,30	10,85	23,40	36,45		
	REF	24,09	69,73	51,59	14,99	12,70	21,63	37,12		
	S	2,68	4,06	3,24	2,54	2,71	1,85	1,54		
	ODS	0,06	1,07	0,76	0,31	-1,85	1,77	-0,67	0,21	1,19
	z-vrednost	0,02	0,26	0,24	0,12	-0,68	0,96	-0,43		

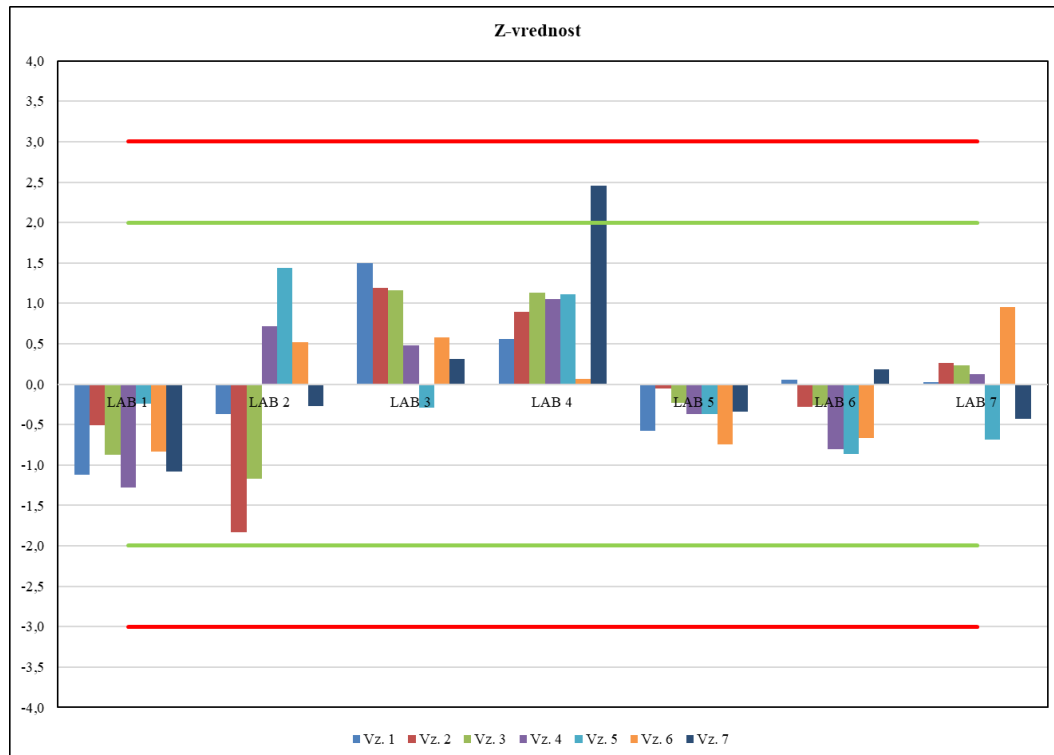
Meje: d = ± 3,00 mg/100 ml Sd = 1,50 mg/100 ml

Slika 7: Točnost SEČNINA - grafični prikaz (glej Tabela 13)

Meje: $d = \pm 3,00 \text{ mg/100 ml}$ $Sd = 1,50 \text{ mg/100 ml}$

Slika 8: Z-vrednost SEČNINA (glej Tabela 13)

Meje: $|Z| \leq 2,00$ zadovoljivo $2,00 < |Z| < 3,00$ pogojno zadovoljivo $|Z| \geq 3,00$ nezadovoljivo

Komentar:

V medlaboratorijski primerjavi STRP - SUROVO MLEKO - MID-IR spektrometrija – MAREC 2025 je sodelovalo 6 laboratorijev za parametre maščoba, beljakovine, laktoza in sečnina. En laboratorij je sodeloval z dvema instrumentoma, rezultati so bili obdelani na način, da so rezultati dodatnega instrumenta dodani kot drug laboratorij.

Odstopanja laboratorijev od kriterijev za parametre d (sistematična napaka), S_d (slučajna napaka) in Z -vrednost so podana v Tabelah 4, 7, 10 in 13 ter prikazana na Slikah 1 do 8.

Pri statističnem parametru ponovljivost je odstopal laboratorij 1 z enim vzorcem pri parametru sečnina.

Pri kriteriju za sistematično napako (d) ni odstopal noben laboratorij. Pri slučajni napaki (S_d) sta odstopala laboratorija 2 in 3 pri parametru sečnina.

Pri kriteriju $2,00 < |Z| < 3,00$ odstopata laboratorija 2 in 5, vsak z enim vzorcem pri parametru maščoba in beljakovine, ter laboratorij 4 z enim vzorcem pri parametru sečnina.

Pri kriteriju $|Z| \geq 3,00$ je odstopal le laboratorij 2 z enim vzorcem pri parametru maščoba.

Pri odstopanjih predlagamo ponovni pregled poslanih rezultatov oz. korekcijo in/ali kalibracijo inštrumenta.